

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215203177
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8215203177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, proti žalovanému v 1. rade: Y. C., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX N. XXX, právne zastúpenému JUDr. Vlastimilom Klepáčom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach, Krmanova 16, v 2. rade: K. Y. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX C., právne zastúpenému JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach, Floriánska 16, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovaných v 1/ a 2/ rade proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 2C/244/2015-677 zo dňa 25.júna 2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že :

I. Súd u r č u j e , že parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2, zapísaná na LV č. XXX, k. ú. U., okr. F.,

parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2, zapísaná na LV č. XXX, k. ú. U., okr. F.,

parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere XX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - ostatné plochy o výmere XXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - ostatné plochy o výmere XXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - ostatné plochy o výmere XXXX m2,

zapísané na LV č. XXX, k. ú. U., okr. F.,

parcela registra KN „E“ č. XXX - orná pôda o výmere XXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXX - orná pôda o výmere XXXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXXXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2

parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2
zapísané na LV č. XXX, k. ú. U., okr. F.,

parcela registra KN „E“ č. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXX/XXX - orná pôda o výmere XXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXX/XXX - orná pôda o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - orná pôda o výmere XXXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - orná pôda o výmere XX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX - trvalé trávne porasty o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - orná pôda o výmere XXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - orná pôda o výmere XX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - orná pôda o výmere XXXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - orná pôda o výmere XXXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - vodné plochy o výmere XXX m2
parcela registra KN „E“ č. XXXX/XXX - vodné plochy o výmere XXX m2
zapísané na LV č. XXX, k. ú. U., okr. F.,

sú v celosti vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Slovenského pozemkového fondu, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, IČO: 17 335 345.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 123, § 126, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132, § 134 OZ, § 137, § 150, §185, § 191 a čl. 8CSP, § 101, § 102, §115, § 104, §105, § 106, §110 z.č. 141/1950 Z.z., § 56 ods. 1, § 57 ods. 3 a 63 z.č. 323/1992 a § 135a, § 134 ods. 1, 3, § 862 ods. 6, § 865 ods. 3, § 868 a § 872 ods. 1 OZ. Zároveň tiež poukázal na § 1, § 2, § 17 ods. 1, 2, § 18 ods. 1, 2 vládneho nariadenia SNR č. 104/1945.

3. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že oprávnenosť držby vždy vychádza zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje, že mu svedčí oprávnený nadobúdací titul, ktorým preukazuje vnútorné presvedčenie držiteľa, že sa stal vlastníkom tejto veci. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2Cdo/271/2007). Poukázal nato, že pozemnoknižné vydržanie patrilo k pôvodným spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a dochádzalo k nemu na základe pozemnoknižnej držby, trvajúcej 32 rokov. Všeobecnou vydržacou lehotou bola lehota 32 rokov, pre vydržanie proti cirkvi 40 rokov a pre vydržanie proti štátu 100 rokov. Súdna prax zdôraznila, že držiteľ musel užívať nehnuteľnosť po uvedení doby vo svojom mene a nie v mene iného prípadne nie, ako nájomník alebo ako užívateľ. Zavedením Občianskeho zákonníka č. 141/1950 mohol vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo ten, kto nehnuteľnosť držal oprávnene a nepretržite po dobu 10 rokov. Existencia dobromyseľnosti v práve sa neskúma subjektívne ale objektívne. Zo všetkých okolností musí byť zrejme, že existuje právny dôvod nadobudnutia práva a tiež skutočnosti, ktoré svedčia o poctivosti držby a na základe toho z objektívneho hľadiska možno usudzovať, že nehnuteľnosť vlastnícky patrí držiteľovi. Do roku 1950, konkrétne do 31.12.1950, na Slovensku platilo obyčajové právo v zmysle, ktorého vlastníctvo k nehnuteľnosti bolo možné nadobudnúť, len vpisom do pozemkovej knihy. Z tejto zásady existovali výnimky, ktoré už súd prvej inštancie skôr spomenul t.z., že išlo o vydržaciu dobu 32 rokov, pokojnej nerušenej držby. Žalovaní v 1/ a 2/ rade poukazovali na neformálnu kúpnu zmluvu, pričom samotní právni predchodcovia (priamy svedok R. J.), ktorý sa uvádza v osvedčení

v podiele 1/3 k osvedčeným nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu, ako vlastníctvo vydržané, uviedol, že nevlastnil nijaké nehnuteľnosti, ani mu nikto nič nedal a ani neprepísal. Z toho dôvodu nemohol byť dobromyseľným a v kontexte s ostatným dokazovaním dospel k záveru, že vyhláseniu o vydržaní vlastníckeho práva došlo nečestným konaním. Ani v konaní pred notárkou, ani v konaní pred súdom, neboli preukázané zo strany žalovaných tvrdené skutočnosti, za akých okolností bola zmluva neformálne uzavretá. Nevedno aký dôvod mali pôvodní vlastníci S. na prevod vlastníckeho práva takej veľkej rozlohy do podielového spoluvlastníctva troch právnych predchodcov žalovaných v 1/ a 2/ rade. Prečo nedošlo k prevodu do výlučného vlastníctva konkrétnej rodiny, aké mala náležitosti kúpna zmluva, za akú cenu ju nadobudli. Priamy svedok R. J. bez pochybnosti uviedol, že žiadne nehnuteľnosti nevlastnil. Všetky tieto skutočnosti preukazujú, že žalovaní ani ich právni predchodcovia nevstúpili do oprávnenej držby. Navyiac, v čase vydania notárskeho osvedčenia, boli predmetné parcely na základe konfiškácie vo vlastníctve štátu a skutočnosť, že boli zapísané stále na S. nemá vplyv na existenciu vlastníckeho práva k predmetu sporu zo strany žalobcu. Žalovaní nikdy tieto nehnuteľnosti neužívali, nebolo to preukázané a nemohli byť teda dobromyseľní. Práve novela notárskeho poriadku v § 63 sprísnil podmienky, za ktorých notár mohol formou notárskej zápisnice vydať osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo o vydržaní zodpovedajúceho vecného bremena. Súd v tejto veci konštatuje, že žalovaní nesplnili povinnosť v zmysle § 150 ods. 1 CSP a to tak, že pravdivo a úplne neopísali skutkový stav. V predmetnom osvedčení o vydržaní vlastníckeho práva je uvedené, že právni predchodcovia žalovaných užívali predmet sporu v dobrej viere od 28.03.1950 nepretržite a k vydržaniu vlastníckeho práva došlo 28.03.1960. V tom čase platil na území SR občiansky zákonník č. 141/1950 a tento neumožňoval vydržanie nehnuteľnosti v socialistickom vlastníctve. V zmysle § 105 z.č. 141/1950 boli predmetom osobného vlastníctva len predmety domácej či osobnej spotreby, rodinné domy a iný osobný majetok. Určite však nepatrilo do tohto okruhu rozsiahly poľnohospodársky majetok. Socialistické vlastníctvo poznalo len formu štátneho a družstevného vlastníctva. Vlastnícke pomery k pôde boli založené v tom čase na zásade, že pôda patrí tým, ktorí na nej pracujú. Z tohto dôvodu nebolo ani možné predmet sporu vydržať v období, na ktoré poukázali žalovaní v 1/ a 2/ rade t.z. vlastnícke právo vo vzťahu k poľnohospodárskym pozemkom. Táto okolnosť tvrdenej držby bola nakoniec vyvrátená výpoveďou svedka R. J. z čoho vyplýva, že nič nevlastnil. Je to zrejme aj zo zápisníc, ktoré boli realizované na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie o skonfiškovaní majetku S.. V čase vydania osvedčenia bol teda právny stav vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu iný, ako z neho vychádzala notárka. Právni predchodcovia žalovaných nepreukázali existenciu relevantnej listiny resp. iného dôkazu na potvrdenie svojich tvrdení. Právni predchodcovia žalovaných a následne aj žalovaní nikdy nevstúpili do oprávnenej držby predmetu sporu. Takto výmerou mimoriadne rozsiahle nehnuteľnosti do r. 1989 fyzické osoby ani nemohli užívať a žalovaní nijako nepreukázali svoje tvrdenia v notárskom osvedčení. K vzniku vlastníckeho práva žalobcu došlo na základe nariadenia č. 104/1945 Z.z. a práve žalovaní v celom konaní nepreukázali právny titul pre právny vznik vlastníckeho práva k predmetu sporu. Predmet sporu neplatil v roku 1950 S. a od nich teda žalovaní a ani ich právni predchodcovia nemohli odvodiť svoje vlastnícke právo k príslušným podielom. V konaní nebolo preukázané, aby rozhodnutie konfiškačnej komisie z 22.11.1947 bolo zrušené alebo zmenené, a preto súd prvej inštancie musel na toto rozhodnutie z úradnej povinnosti prihliadnuť. Na margo tvrdenia, že v konaní dal Slovenský pozemkový fond súhlas s vydržaním možno, len odkázať na vedenie trestného konania a vychádzať z vykonaného dokazovania (výsluch svedka R. J.) z ktorých je zrejme, že nebola splnená základná podmienka vstupu oprávnenosti držby čo je dobromyseľnosť. Akýkoľvek súhlas a vyjadrenia pre spísanie úradnej listiny tak nemajú význam pre nadobudnutie vlastníckeho práva. Ani tá skutočnosť, že vlastníctvo Slovenskej republiky k predmetu sporu nebolo v čase vydania vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom predmetu sporu zapísané na Slovenskej republike nemohlo byť za následok platný vznik vlastníckeho práva k predmetu sporu. Opačne, bol v tomto konaní dostatočne preukázané, že v čase vyhlásenia rozsudku, ako vlastníci predmetu sporu síce boli zapísaní žalovaní v 1/ a 2/ rade, no tento zápis nezodpovedá skutočnosti. K nadobudnutiu vlastníckeho práva malo dôjsť na základe nečestného konania, o čom svedčí prebiehajúce trestné konanie voči žalovaným pod sp.zn. 2T/239/2016. Pokiaľ žalovaní v 1/ a 2/ rade začali tvrdiť, že vlastníckymi sú tretie osoby, táto okolnosť nemá vplyv na rozhodnutie vo veci, ktorá je predmetom tohto konania. Súd prvej inštancie vypočul starostu, ktorý sa vyjadroval k skutočnostiam pred vydaním osvedčenia a tento ozrejmil, že potvrdenie dával len k užívaniu týchto pozemku, nie k zápisu vlastníckeho práva. Z dôvodu úmrtia svedkyne Y. L. bol čítaný dôkaz z trestného spisu čl. 543 a 544, z ktorého vyplýva, že na prehlásení, ktoré predložili žalovaní k tvrdeným okolnostiam absentuje podpis tejto svedkyne. Pokiaľ deklarovali žalovaní, že vlastníckymi by mali byť tretie osoby, potom z toho vyplýva, že vlastne nemohli tieto nehnuteľnosti nadobudnúť ich právni predchodcovia. Vzhľadom nato, že tvrdené tretie osoby neboli v konaní stranami sporu, potom nebolo možné, aby sa

vykonávalo dokazovanie práve v prospech týchto tretích osôb. Vo vzťahu k prídelcom nie je zrejme, keďže doteraz si nikto neuplatnil nároky, vo vzťahu k tomuto predmetu sporu titulom prídelových listín, či vôbec sa ujali užívania a vlastníctva týchto prídelov, či sa považovali za vlastníkov a či mali vôbec vôľu nadobudnúť tieto pozemky. Z konania vyplýva, že pokiaľ by aj do budúca uplatňoval nárok niekto, kto nebol účastníkom tohto konania nie je vylúčené, aby sa podala žaloba a preukazovali sa okolnosti svedčiace v prospech tretích osôb. Súd prvej inštancie vychádzal z individuálnych okolností tohto prípadu a pokiaľ išlo o vlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam v r. 1950, kedy mala byť uzavretá neformálna kúpna zmluva, tieto nehnuteľnosti už nepatrili pôvodným pozemnoknižným vlastníkom. Inú možnosť žalobca, ako zástupca štátu ani nemal, ak žiadal aby bola posúdená história vlastníckych vzťahov k predmetu sporu, mohol tak konať len prostredníctvom určovacej žaloby. Žalobca nadobudol vlastnícke právo na základe nariadenia č. 104/1945 Z.z. a to na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel. Nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie, aby reagoval na každú jednu námietku strany žalovanej. Vyporiadal sa so základom tohto sporu. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. Pokiaľ žalovaná strana žiadala prerušiť konanie potom súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je dôvod na takéto postupy podľa § 164 CSP pretože nie je povinnosťou súdu prerušiť konanie.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný v 2/ rade. Uviedol, že v čase osvedčenia o vydržaní nebola Slovenská republika zapísaná ako vlastník sporných nehnuteľností. Žalovaní v 1/ a 2/ rade nevydržali svoje vlastnícke právo voči Slovenskej republike zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom, ale voči rodine S.. Pokiaľ mal súd prvej inštancie zato, že vydržanie je neplatné, potom je potrebné vychádzať z toho, že poslednými zapísanými vlastníkami v katastri nehnuteľností boli rodina S.. Poukázali aj na obdobnú právnu vec prejednanú na Krajskom súde v Prešove pod š.p.zn. 13Co/2/2015. Podľa názoru žalovaných je v rozhodnutí uvedená zásadná vec, že za obdobných skutkových okolností, nemôže byť štát vlastníkom nehnuteľnosti. Pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z toho, že vlastníkom je žalobca a nie niekto tretí, neodstránil tak nepravosť, ale ju ešte prehľbil. Poukázal nato, že v civilizovanom svete konfiškácia nemá obdobu, a preto aj štát zápisom do katastra na rodinu S. akceptoval ich vlastníctvo a práve od tohto zápisu žalovaní v 1/ a 2/ rade odvíjali svoje vlastnícke právo. Štát viac ako po 60 rokoch sa objavil s tvrdením, že on je vlastníkom týchto nehnuteľností a tým úplne znemožnil domáhať sa reštitučných nárokov práve rodine S.. Nie je preto možné rozsudkom určovať vzťahy do minulosti, ale je potrebné vychádzať zo stavu, ktorý je aktuálny v čase vyhlásenia rozsudku. Sám žalobca doložil potvrdenie poľnohospodárskeho družstva, z ktorej sa konštatuje, že parcely boli užívané v obci U. na základe zmluvy so Slovenským pozemkovým fondom práve právni predchodcovia žalovaných. Ak by aj dospel k záveru, že došlo ku konfiškácii majetku, potom je potrebné vychádzať z faktu, kto tento skonfiškovaný majetok nadobudol (ide o prídelcov). Z tohto jednoznačne plynie záver, že štát nebol vlastníkom nehnuteľnosti, lebo výmery a prídelové listiny sú verejnými listinami a tak na základe týchto patrí vlastnícke právo prídelcom. Nato existuje ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR napr. sp.zn. 4Cdo/123/2003. Preto Slovenská republika nie je v tomto konaní aktívne vecne legitimovaná., Vzhľadom na uvedené žalovaný taktiež z procesnej opatrnosti navrhoval vykonať znalecké dokazovanie, aby sa zidentifikovali sporné nehnuteľnosti, ktorý navrhovaný dôkaz súd prvej inštancie nevykonal. Ak mal pochybnosti o prídelových listinách a výmeroch, potom sa malo znalecké dokazovanie vykonať. Nie je preto prípustné, aby sa určovalo vlastnícke právo do minulosti ku vzťahom, ktoré už zanikli. Pokiaľ ide o výsluch svedka R. J. je potrebné skonštatovať, že tento bol nezákonný, keďže najprv odmietol vypovedať a následne sudca rôznymi otázkami vlastne prinútil svedka odpovedať na otázky. Pričom išlo o 86 ročného človeka, ktorý berie každý deň za hrst tabletiiek a z tohto je aj možné odvíjať jeho výpoveď, kde na jednej strane tvrdil, že mu rodičia nič nedali, na druhej strane tvrdil, že jeho otec mal poľnohospodárske stroje, ktorými pracoval na poliach. Existuje čestné prehlásenie pani Sovovej, ktorá sa k veci vyjadрила. Preto navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie, alebo zmeniť a žalobu zamietnuť. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný v 1/ rade, ktorý poukázal nato, že svoje vlastníctvo nadobudol od otca Y. C.. Žalovaný v 1/ rade pri prijatí daru bol presvedčený, že nehnuteľnosti, ktoré mu daroval otec, boli jeho vlastníctvom. Od svojho otca sa dozvedel, že žalovanému v 2/ rade boli v období, keď jeho otec vybavoval osvedčenie nehnuteľnosti odpredaná časť majetku priamou príbuznou rodiny S. a to za súhlasu Lesov SR. To bol tiež dôvod prečo žalovaný v 1/ rade bol presvedčený o vlastníctve nehnuteľnosti jeho otcom a prijal tento dar. Tiež poukázal nato, že svedok R. J. výslovne uviedol, že odmieta vypovedať. Nehnuteľnosti nadobudol v dobrej viere, že mu tieto daroval otec, ktorý bol

vlastníkom nehnuteľnosti. Domnieva sa, že ústavnoprávnu ochranu má mať zachovanú dobromyseľný držiteľ, ako oproti nedbalému vlastníkovi. Preto tiež navrhol zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

6. K odvolaniu žalovaných v 1/ a 2/ rade vyjadril sa žalobca.

7. Vo svojom vyjadrení uviedol, že sporné parcely zodpovedajú pôvodným pozemnoknižným parcelám uvedeným v zápisniciach č. XX, XX, XXX, XXX a XXX k. ú. U.. Pôvodnými vlastníkmi týchto parciel boli C. S., Y. S., R. S. a I. S.. Rozhodnutím konfiškálnej komisie ONV Bardejov č. KOM 2/46-111 a č. 1/46-8 zo dňa 28.08.1946 a 02.12.1946 podľa nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. bol konfiškovaný majetok týchto pôvodných vlastníkov, ako osôb nemeckej národnosti. Na základe toho uznesením Čd 2204/47 dňa 01.12.1947 okresný súd povolil zápis konfiškácie podľa tohto nariadenia SNR. č. 104/1945 Sb., došlo k prechodu konfiškovaného majetku do vlastníctva štátu zo zákona k 01.03.1945. Na základe predložených dôkazov došlo k preukázaniu so strany žalobcu, že vlastnícke právo k sporným pozemkom nadobudol štát. Nie sú pravdivé tvrdenie žalovaných, že konfiškácia majetku uvedených vlastníkov vyšla najavo až teraz a tým štát znemožnil pôvodným vlastníkom, rodine S., domáhať sa navrátenia majetku cestou reštitučných zákonov. Z vykonaného dokazovania totiž jasne vyplynulo, že skutočnosť o konfiškácii majetku rodiny S. bol všeobecne známa. Dokonca právny nástupca tejto rodiny, pán M. S. uplatnil reštitučný nárok v správnom konaní. Rozhodnutím č. 2007/00051-025-HB z 31.12.2007 bolo konanie zastavené. Navyše, ak žalovaní v konaní tvrdili, že ich právni predchodcovia nadobudli majetok od rodiny S. neformálnym spôsobom ešte v r. 1950, prečo potom kupovali pozemky v r. 1995 opäť od rodiny S.. Zo strany vtedajšej Geodézie k zápisu sporných parciel na listy vlastníctva v prospech pôvodných vlastníkov, teda rodiny S., došlo na základe chybných, nesprávnych údajov, ktoré boli v zjavnom rozpore so zápsmi v pozemkovej knihe. Takýto chybný zápis sám osebe nemohol byť dôvodom pre stratu vlastníctva Slovenskej republiky. Ďalej žalovaní tvrdia, že štát stratil svoje vlastníctvo v rámci prídelových konaní v k. ú. U.. Toto tvrdenie len podčiarkuje, že pokiaľ došlo k prídelovaniu týchto konfiškovaných pozemkov, potom bol určite vlastníkom štát. Podľa názoru žalobcu, žalovaní neuniesli dôkazné bremeno tvrdenia, ktoré zo zákona patrí tej strane sporu, ktorá isté skutočnosti tvrdí. Pokiaľ išlo o prídelové listiny a predloženie týchto dokladov zo strany žalovaných až do rozhodnutia vo veci a v priebehu celého tohto konania nikto z pôvodných prídelcov v k. ú. U. si svoje nároky neuplatnil. Preto nebola potrebná ďalšia identifikácia nehnuteľnosti a súd prvej inštancie správnym spôsobom zamietol návrh na jeho vykonanie. V prípade obrany týkajúcej sa prídelového konania sa žalobca domnieva, že išlo len o odpútanie pozornosti k predmetu sporu zo strany žalovaných. Výsledky vykonaného dokazovania vyvrátili pravdivosť tvrdení uvedených v notárskej zápisnici N157/2005, NZ22918/2005. Uvedené skutočnosti v notárskej zápisnici nepreukazujú ani vstup do držby na sporných parcelách, dobromyseľnosť a nepretržitosť tejto držby. Žalovaní nepredložili jediný relevantný dôkaz, ktorým by preukázali pravdivosť tvrdení v obsiahnutej notárskej zápisnici. Žalovaní nepreukázali splnenie podmienok vydržania sporných parciel ani voči žalobcovi, ani rodine S.. Navyiac poukazovali najprv na to, že nadobudli tieto nehnuteľnosti darovacou zmluvou, neskôr vo vzťahu k Slovenskému pozemkovému fondu zmluvou kúpnu. Všetky tieto okolnosti potom odôvodňujú závery Najvyššieho súdu ČR 22Cdo/61/2001 ale aj judikáty R73/2015, R74/2015, z ktorých vyplýva, že pokiaľ sa niekto neuchopí držby nehnuteľnosti, nemôže byť vzhľadom na všetky okolnosti v dobrej viere pokiaľ išlo o ústnu zmluvu o prevode týchto nehnuteľnosti, že je vlastníkom veci. Písomné čestné vyhlásenie Y. L. kontexte s prebiehajúcim trestným konaním vyvoláva dôvodné pochybnosti o pravdivosti a hlavne hodnovernosti čestného prehlásenia, či podpisu samotnej svedkyne. Keďže pani Y. L. zomrela a tiež svedok E. V. teda svedkovia, ktorý predložili vyhlásenia pre vyhotovenie notárskej zápisnice, nebolo možné už tento dôkaz vykonať. Tieto okolnosti vyplývajú z vyšetrovacieho spisu ČVS PPZ-12/BPK-V-2009. Navyiac výpoveď svedka R. J., narodeného XX.XX.XXXX, svedčí o opaku v tvrdení žalovanej strany. Pokiaľ táto strana namieta zákonnosť výsluchu svedka a jeho vek, poukazuje žalobca nato, že došlo k zákonnému výsluchu svedka a tento sa vyjadril priamo k veci samotnej. Ďalej tiež nie je možné bez ďalšieho vychádzať z nálezů Ústavného súdu sp.zn. 1ÚS549/2015, ktorý sa odklonil od zásady „nemo plus iuris“. Táto zásada je všeobecne uznávaná v rozhodnutiach súdom najvyššej súdnej autorita, teda Ústavného súdu SR. V iných rozhodnutiach, ktoré citoval žalobca na str. 13 svojho vyjadrenia a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktoré sú uvedené a citované na str. 15 a 16 tohto vyjadrenia je táto zásada uznávaná.

8. Žalobca poukázal aj na publikáciu Občiansky zákonník II. autorov Števček, Dulák, Bajánková, Fečík, Sedláčko, Tomašovič a kol., nakladateľstva CH Beck str. 2087/2015 z ktorého vyplýva pri § 486 Občianskeho zákonníka, že dobromyseľnosť kupujúceho nemôže nahradiť chýbajúce vecné oprávnenie

aj „nar. č. 104/1945 Sb. n. SNR“) konfiškovaný majetok pôvodných vlastníkov C. S., Y. S., rod. Q., R. S. a I. S. (osoby nemeckej národnosti), zapísaný okrem iného aj v PK zápisniciach č. XX, XX, XXX, XXX a XXX, k. ú. U. (teda jednalo sa aj o sporné parcely).

Podaním č. 4041/1947 zo dňa 22.11.1947 Prezídium Sekcie „B“ Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, v súlade so zákonom č. 90/1947 Sb., podalo Okresnému súdu v Bardejove návrh na vyznačenie konfiškácie do pozemkovej knihy na majetok uvedených pôvodných vlastníkov C. S., Y. S., rod. Q., R. S. a I. S. v PK zápisniciach č. XX, XX, XXX, XXX a XXX, k. ú. U..

Z uvedených skutočností a zápisov v pozemnoknižných zápisniciach a listín o konfiškácii mal súd za preukázané, že sporné parcely boli konfiškované podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR a ich výlučným vlastníkom sa stal titulom konfiškácie štát. Zápisy v pozemkovej knihe, v pozemnoknižných zápisniciach č. XXX, XXX, XXX, XX, XX, k. ú. U., s vyznačením konfiškácie podľa nar. 104/1945 Zb. k sporným parcelám nepochybne svedčil v prospech štátu. Pozemková kniha pritom bola vždy verejnou a zápisy do pozemkovej knihy do 31.12.1950 mali konštitutívne účinky, pokiaľ sa jedná o nadobudnutie vlastníckeho práva a toto sa nadobúdalo až vkladom do pozemkovej knihy.

Následne v rozpore so zápsmi v citovaných pozemnoknižných zápisniciach došlo k tomu, že na listy vlastníctva č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, k.ú. U. boli mylne zapísaní C. S., Y. S., R. S. a I. S..

V katastri nehnuteľností sú ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, k.ú. U., vedení žalovaní v 1. rade ako podielový spoluvlastník v podiele 1/3 a žalovaný v 2. rade ako podielový spoluvlastník v 2/3.

Darovacou zmluvou zo dňa 6.7.2005, ktorej vklad do KN bol povolený pod V 1041/2005 uvedení osvedčiteľia E. Q., nar. XX.XX.XXXX, R. J., nar. XX.X.XXXX a Y. C., nar. XX.X.XXXX previedli svoje podiely na sporných parcelách, každý v podiele 1/3 k celku na žalovaného v 1. rade v podiele 1/3 k celku, na žalovaného v 2. rade v podiele 1/3 k celku a Y.. R. J., nar. XX.X.XXXX, R. Y. XXXX/XX F. v podiele 1/3 k celku. H. R. J., nar. XX.X.XXXX tak urobil prostredníctvom udeleného splnomocnenia pre Y.. R. J., nar. XX.X.XXXX a darcovia E. Q., nar. XX.XX.XXXX a Y. C., nar. XX.X.XXXX tak urobili prostredníctvom udeleného splnomocnenia pre žalovaného v 2. rade. Na základe uvedenej darovacej zmluvy zo dňa 6.7.2005 boli sporné parcely zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX a XXX, k. ú. U. v prospech žalovaného v 1. rade v podiele 1/3 k celku, žalovaného v 2. rade v podiele 1/3 k celku a Y.. R. J., nar. XX.X.XXXX, R. Y. XXXX/XX F. v podiele 1/3 k celku.

Kúpnu zmluvou zo dňa 2.9.2008, ktorej vklad do KN bol povolený pod V 1949/2008 previedol Y.. R. J., nar. XX.X.XXXX, R. Y. XXXX/XX F. svoj podiel 1/3 k celku na sporných parcelách na žalovaného v 2. rade. Na základe uvedených právnych úkonov sú v súčasnosti sporné parcely zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX a XXX, k. ú. U. v prospech žalovaného 1. rade v podiele 1/3 k celku titulom darovacej zmluvy zo dňa 6.7.2005 a žalovaného 2. rade v podiele 2/3 k celku titulom darovacej zmluvy zo dňa 6.7.2005 (podiel 1/3 k celku) a kúpnej zmluvy zo dňa 2.9.2008 (podiel 1/3 k celku).

12. Dôvodom zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie je potreba zaoberať sa s aktívnou legitimáciou žalobcu. Na jednej strane žalovaní spochybňujú aktívnu legitimáciu žalobcu a poukazujú na svoje vlastnícke právo, ktoré odvíjajú od neformálnej kúpnej zmluvy z roku 1950. Na druhej strane predložili dôkazy o pridelení pozemkov štátom pre prídelcov v rokoch 1947-1957, potom, čo nehnuteľnosti - poľnohospodárska pôda, bola skonfiškovaná pôvodným vlastníkom. Tieto skutočnosti zásadne spochybňujú obranu žalovaných o nadobudnutí ich vlastníctva. Pri opätovnom rozhodnutí súd prvej inštancie by mal zobrať do úvahy aj ust. § 34 ods. 1, 2 z.č. 33/1991 Zb., ktoré zástupcu žalobcu charakterizujú ako nepodnikateľa, konajúcich vo verejnom záujme. Po zvážení všetkých vzájomných súvislostí vo veci je potrebné opätovne rozhodnúť. V rozhodnutí vo veci samej rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).